

Yrd. Doç. Dr. Mesut GÜN

**ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE
MATERYAL TASARIMI**

ISBN: 978-605-82968-2-4

Yayın Editörü
Doç. Dr. Ahmet AKKAYA

Kapak
Bülent POLAT

Mizanpaj
Burhan MADEN

Redaksiyon
Muhammet ÖZCAN

Baskı ve Cilt:
Öz Baran Ofset Matbaacılık ve Tic. Ltd. Şti.
Saray Mah. Gıdacılar Cad. No: 8
Kahramankazan / ANKARA
eposta: baran_ofset_@hotmail.com
Tel: 0312 394 45 60

Birinci Baskı: 2017

ASOS YAYINLARI
ADRES: Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu
Cad. No: 67/2-4/MERKEZ/ELAZIĞ
e-posta: asosyayinlari@gmail.com
web: www.asosyayinlari.com
Tel: 0530 473 23 00

Yrd. Doç. Dr. Mesut GÜN

ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE
MATERYAL TASARIMI

İçindekiler

ÖNSÖZ	9
1. GİRİŞ	11
2. ARAÇ-GEREÇ VE MATERYALLERİN YERİ VE ÖNEMİ	13
2.1. Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminde Araç-Gereç ve Materyallerin Yeri ve Önemi	15
2.2. Tarih Öğretiminde Araç-Gereç ve Materyallerin Yeri ve Önemi	18
2.3. Coğrafya Öğretiminde Araç-Gereç ve Materyallerin Yeri ve Önemi	20
2.4. Matematik Öğretiminde Araç-Gereç ve Materyallerin Yeri ve Önemi	22
2.5. Fen ve Teknoloji Öğretiminde Araç-Gereç ve Materyallerin Yeri ve Önemi	23
2.6. Sosyal Bilgiler Öğretiminde Araç-Gereç ve Materyallerin Yeri ve Önemi	24
2.7. Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenliğinde Araç-Gereç ve Materyallerin Yeri ve Önemi	25
2.8. Yabancı Dil Öğretiminde Araç-Gereç ve Materyallerin Yeri ve Önemi	25
2.9. Teknoloji ve Tasarım Dersinde Araç-Gereç ve Materyallerin Yeri ve Önemi	26

3. MATERYAL GELİŞTİRME.....	31
4. DERS MATERYALLERİNİN ÖZELLİK VE AMAÇLARI.....	34
4.1. Materyal Seçiminde Dikkat Edilecek Konular	35
5. DERSLERDE KULLANILAN/KULLANILABİLECEK ARAÇ-GEREÇLER	39
A. Görsel Araç-Gereç ve Materyaller	39
1. Yansıtım (Tepegöz) Aracı.....	40
2. Film Şeridi Projektörü	41
3. Slayt (Dia) Projeksiyon	42
4. Fotokopili Tepegöz	42
5. Episkop (Opak Projektör).....	42
6. Projeksiyon Cihazı.....	43
7. PowerPoint (Sunum).....	43
8. Kitaplar	46
a) Ders Kitapları.....	46
b) Kaynak Kitaplar (Başvuru Kitapları)	49
c) Sözlükler.....	50
d) Yazım kılavuzu	51
e) Çeşitli Okuma Kitapları	53
f) Panolar	54
h) Kavram Haritaları	56
ı) Tahta ve Gösterim Ekranları.....	57
B. İşitsel Araç-Gereç ve Materyaller	60
1) Radyo.....	61
2) Kasetçalar.....	61
3) MP3 Çalar, CD Çalar, DVD Çalar	62
C. Görsel-İşitsel Araç-Gereç ve Materyaller	63
1) Televizyon	64
2) Bilgisayar	65
3) Video.....	67
4) Kamera	67
5) İnternet	67

D) Teknolojide Yeni Gelişmeler ve Materyaller.....	68
E) Uzaktan Eğitim ve Materyal Tasarımı.....	74
F) Sosyal Ağlar, Sosyal Medya ve Materyal Tasarımı.....	77
G) Eğitim Oyunları ve Materyal Tasarımı.....	80
6. MATERYAL GELİŞTİRME SÜRECİ VE AŞAMALAR.....	83
7. MATERYAL DEĞERLENDİRME ÖLÇEKLERİ	85
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI VE FEN BİLGİSİ DERSİ	
MATERYAL GELİŞTİRME BASAMAKLARI ÖRNEĞİ	102
Tasarım Aşaması	102
Geliştirme Aşaması.....	103
Düzeltilme Aşaması	105
GELİŞTİRME BASAMAĞI VE UYGULAMALARI	107
DEĞERLENDİRME BASAMAĞI VE UYGULAMASI.....	110
DÜZELTME BASAMAĞI VE UYGULAMASI.....	112
KAYNAKLAR.....	113

ÖNSÖZ

Günümüzde eğitim ve öğretimde giderek daha da önem kazanan derslerden biri “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı” dır. Bu ders aracılığıyla öğretmen adaylarına öğretimde teknolojinin başarıyla uygulanması ve derslerde kullanılan materyallerin daha sağlıklı bir şekilde tasarlanarak verimli kullanılmasına yönelik beceriler kazandırılmaya çalışılır.

Eğitim ve öğretim çalışmalarında teknolojinin sunduğu olanaklardan yararlanarak öğrencilerin en üst seviyede yetiştirilmesini sağlamak, öğretmenlerin temel amaçları arasında yer almaktadır. Öğretmen ve öğretmen adaylarına bu konuda yardımcı olmak amacıyla hazırlanan bu kitapta yedi ana başlıkta konuyla ilgili kuramsal bilgilere ve tasarım planlarıyla birlikte materyal örneklerine 8. bölümde yer verilmiştir.

Kitapta benzer çalışmalardan farklı olarak “Eğitimde Yeni Gelişmeler ve Materyaller” başlığı altında özellikle eğitim teknolojilerindeki bilimsel gelişmeler ışığında internet ve bilgisayar tabanlı öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı konularına değinilmiştir. Bunun yanı sıra bu derse giren öğretim elemanlarının derste öğrencilerin hazırlayacağı tasarımları değerlendirmelerine yönelik ölçek örneklerine yer verilmiş, gerek bilgi gerekse beceri gerektiren derslerde materyal kullanımının önemi yanında bu derslerde ne gibi materyallerin nasıl hazırlanıp geliştirilebileceği, derslerde etkin bir şekilde nasıl kullanılabileceği örneklerle gösterilmeye çalışılmıştır.

Kitabın hazırlanması konusunda değerli görüşleri ve yönlendirmeleriyle beni cesaretlendiren değerli hocam Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM'e ve kıymetli arkadaşım Doç. Dr. Ahmet AKKAYA'ya teşekkürü bir borç bilirim. Kitabın dizim ve yazım aşamalarında yardımcı olan yüksek lisans öğrencim Gökhan Güneş'e, basımına vesile olan ASOS yayınevi kurucuları ve kıymetli çalışanlarına şükranlarımı sunarım.

İyi niyetli eleştiriler doğrultusunda kitabın daha iyi bir şekilde hazırlanmasına yönelik önerilere açık olduğumu bildirir, kitabın konuyla ilgili dersler veren öğretim elemanlarına, öğretim teknolojileri ve tasarım konusunda kendisini daha iyi geliştirmek isteyen öğrencilere ve konuyla ilgili hazırlanacak diğer kaynaklara yararlı olmasını dilerim.

Yrd. Doç. Dr. Mesut GÜN

1. GİRİŞ

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de her alanda yaşanan hızlı gelişme ve değişimler eğitim ve öğretim çalışmalarını derinden etkilemekte bu durum daha kaliteli eğitim verilebilmesi için bilim insanlarını çeşitli çözüm yolu arayışlarına yöneltmektedir. Bu gelişmeler ışığında ülkemizde son yıllarda yapılandırmacı eğitim yaklaşımına yer verilmeye başlanmıştır.

Ekonomik, sosyal, bilimsel ve teknolojik alanlarda yaşanan bu hızlı gelişmeler eğitim alanını derinden etkilemekte,

bilgiyi ezberleyen bireyler yerine bilgiyi kullanan, düşünen, araştıran, sorgulayan, sorun çözen, zihinsel, dil, duygusal ve sosyal yönden gelişmiş bireyler yetiştirmeyi zorunlu kılmaktadır. Geleneksel anlayışla yetişen bireyler, bilimsel ve teknolojik gelişmelere uyum sağlayamamakta ve ülke kalkınmasına katkı getirememektedir (Güneş, 2010: 3).

Bu nedenle geleceğimizin şekillenmesinde çok önemli konuma sahip öğrencilerimizin yukarıda belirtilen niteliklere uygun yetiştirilebilmesi için bütün derslerde teknolojik geliş-